

Název opatření:

Pěškobusy a cyklobusy

Příklad: Pěši bus Bratislava. Zdroj: [Město pre deti](#)

Popis opatření:

Pěškobus je organizovaná skupina dětí, která chodí do školy po předem určené trase a v určený čas pod dohledem dospělých. Funguje podobně jako autobusová linka: má trasu, „zastávky“, jízdní řád a vedoucího skupiny. Děti se mohou připojit na nejbližší zastávce. Cyklobus (také cyklovlak nebo bike bus) využívá stejný princip, ale skupina jede na jízdních kolech; zpravidla ji vede a uzavírá zkušený dospělý doprovod.

Opatření je vhodné zejména pro základní školy a lze je zavést jako jednorázovou akci, pravidelný den v týdnu nebo každodenní službu. Pěškobus se hodí pro kratší docházkové vzdálenosti a může navazovat na veřejnou dopravu či místo Park and Stride. Cyklobus obslouží větší území, vyžaduje však bezpečnou trasu, odpovídající schopnosti účastníků a pečlivější organizaci.

Doporučený postup zavedení:

- Zjistit zájem rodin a bydliště dětí, ideálně anonymizovaně po ulicích nebo spádových oblastech.
- Navrhnout jednu krátkou pilotní trasu. Projít nebo projet ji s rodiči, zástupcem školy a podle potřeby také s obcí, policií či dopravním odborníkem. Vyhnout se místům s nepřehledným přecházením, vysokou rychlostí vozidel nebo chybějící bezpečnou cyklistickou vazbou.
- Určit zastávky, časy a nejvyšší počet dětí ve skupině. Časový plán musí počítat s rezervou a s bezpečným příchodem před začátkem výuky.
- Domluvit koordinátora a dostatečný počet proškolených dospělých. Nastavit střídání doprovodu, kontakty, předávání dětí, omlouvání a postup při zpoždění, nepříznivém počasí či mimořádné situaci.
- Před spuštěním informovat rodiče a získat jejich souhlas s pravidly. Vyjasnit odpovědnost organizátora a doprovodu, úrazové pojištění a zpracování kontaktních údajů či údajů o zdravotních omezeních.
- U cyklobusu předem ověřit schopnosti dětí, technický stav kol, povinnou výbavu a helmy.
- Nejprve trasu vyzkoušet v malém počtu a mimo ranní špičku, poté spustit časově omezený pilot. Po několika týdnech vyhodnotit účast, bezpečnost a zkušenosti dětí, rodičů i doprovodu.

Pěškobus / cyklobus

Checklist pro zavedení

Od nápadu k pravidelné a bezpečné cestě dětí do školy.

1 Příprava

- ☐ Zjistit zájem rodičů a dětí o pěškobus / cyklobus.
- ☐ Anonymizovaně zjistit, odkud děti do školy docházejí či dojíždějí (např. po ulicích nebo spádových oblastech).
- ☐ Podle bydliště dětí vytipovat vhodnou pilotní trasu.
- ☐ Začít jednou krátkou a jednoduchou trasou.

2 Trasa a zastávky

- ☐ Trasou se předem projít / projet.
- ☐ Provéřit bezpečnost přecházení, křižovatek a dalších rizikových míst.
- ☐ U cyklobusu ověřit, zda je trasa bezpečně sjíždná dětmi.
- ☐ Podle potřeby trasu konzultovat s obcí, policií nebo dopravním odborníkem.
- ☐ Stanovit konkrétní zastávky a místa srazu.
- ☐ Stanovit časy odchodů / odjezdů ze zastávek.
- ☐ Počítat s časovou rezervou pro bezpečný příchod do školy.

3 Organizace

- ☐ Určit koordinátora pěškobusu / cyklobusu.
- ☐ Stanovit maximální počet dětí ve skupině.
- ☐ Zajistit dostatečný počet dospělých doprovázejících osob.
- ☐ Domluvit systém jejich střídání a případného zastupování.
- ☐ Stanovit způsob předávání dětí doprovodu.
- ☐ Nastavit systém omlouvání a kontaktování rodičů.
- ☐ Stanovit postup při zpoždění dítěte nebo doprovodu.
- ☐ Stanovit postup při nepříznivém počasí a mimořádných situacích.

4 Pravidla a bezpečnost

- ☐ Seznámit rodiče a děti s pravidly.
- ☐ Získat potřebné souhlasy rodičů.
- ☐ Vyjasnit odpovědnost školy, organizátora a doprovázejících osob.
- ☐ Provéřit otázku úrazového pojištění.
- ☐ Nastavit bezpečné nakládání s kontaktními a případnými zdravotními údaji.
- ☐ Doprovázející osoby před zahájením proškolení.

5 Navíc pro cyklobus

- ☐ Ověřit základní cyklistické dovednosti dětí.
- ☐ Zkontrolovat technický stav jízdních kol.
- ☐ Zkontrolovat povinnou výbavu.
- ☐ Stanovit pravidla používání cyklistických přileb.
- ☐ Předem s dětmi nacvičit jízdu ve skupině a reakce na pokyny doprovodu.

6 Pilotní provoz a vyhodnocení

- ☐ Nejprve trasu vyzkoušet s malou skupinou.
- ☐ Zkušební jízdu / chůzi provést ideálně mimo ranní špičku.
- ☐ Spustit časově omezený pilotní provoz.
- ☐ Evidovat počet zapojených dětí a pravidelnost účasti.
- ☐ Po několika týdnech získat zpětnou vazbu od dětí, rodičů a doprovodu.
- ☐ Vyhodnotit bezpečnost a případná problémová místa.
- ☐ Podle zkušeností upravit trasu, zastávky, časy nebo organizaci.
- ☐ Teprve poté zvážit rozšíření na další trasu nebo více dní v týdnu.

Cíl: více dětí, které chodí a jezdí do školy bezpečně, zdravě a s radostí.

Pěškobus / cyklobus = zdravější děti, klidnější ulice, silnější komunita.

Infografika: Zavedení Pěškobusů a cyklobusů. Zdroj: vlastní; grafické zpracování s využitím ChatGPT (OpenAI), 2026.

V čem opatření městu a jeho obyvatelům pomáhá:

Pěškobusy a cyklobusy usnadňují rodinám pravidelnou aktivní cestu do školy. Dětem přináší každýdenní pohyb, kontakt se spolužáky, lepší orientaci v okolí a postupné získávání samostatnosti. Společná cesta bývá pro děti atraktivnější než individuální doprovod a může pomoci zapojit i rodiny, které mají z provozu obavy.

Hlavní přínosy:

- méně krátkých cest autem a menší ranní dopravní zátěž před školou;
- bezpečnější a přehlednější prostor u školního vstupu, méně hluku a lokálních emisí;
- pravidelný přirozený pohyb, podpora soustředění a zdravých dopravních návyků;
- praktická dopravní výchova: děti se učí číst dopravní prostředí a reagovat na rizika;
- posílení vztahů mezi dětmi, rodiči, školou a sousedstvím;
- nižší časová zátěž jednotlivých rodičů, pokud se v doprovodu pravidelně střídají;
- získání konkrétních poznatků o bariérách na cestách do školy, které může obec následně odstranit.

Inovační aspekty – kontext SMART City:

Základní podoba opatření nepotřebuje žádnou aplikaci. Digitální nástroje však mohou zjednodušit provoz: sdílený kalendář služeb, přihlášení na konkrétní spoj, aktuální informace o zrušení trasy nebo anonymizované sledování počtu účastníků. Mapa může zobrazovat trasy, zastávky, docházkové časy a místa vyžadující úpravu. U cyklobusu lze využít navigaci či polohu vedoucího, ale pouze pokud je to potřebné, dobrovolné a jsou jasně nastavena pravidla ochrany soukromí.

- Sledovat alespoň počet dětí a dospělých, pravidelnost účasti a počet nahrazených jízdy autem.
- Před pilotem a po něm krátce zjistit způsob dopravy do školy a vnímanou bezpečnost trasy.
- Evidovat riziková místa a podněty předávat obci jako podklad pro školní plán mobility.
- Sbírat jen nezbytné údaje, časově omezit jejich uchování a nezveřejňovat jména, adresy ani živou polohu dětí.
- Technologie má podporovat organizaci, nikoli nahrazovat dospělý dohled, bezpečnou infrastrukturu a osobní dohodu s rodiči.

Příklady dobré praxe:

Nejlépe funguje jednoduchá, spolehlivá trasa, stálý koordinátor a dostatek rodičů ochotných se střídat. Jednorázová akce může ověřit zájem, dlouhodobou změnu návyků však podporuje pravidelný provoz.

ZŠ Kunratice Praha 4 – pěškobusy a cyklobusy

ZŠ Mikoláše Alše Praha Suchdol – **cyklo pěškobus**: škola pořádala opakované ranní spoje v předem zveřejněných termínech. Děti se připojovaly na stanoveném místě a pokračovaly společně do školy. Příklad ukazuje, že lze začít jako pravidelnou podzimní akci a podle zájmu ji dále rozvíjet.

Warwick Velká Británie – The Bicycle Bus: komunitní cyklobus vznikl z iniciativy rodiče, postupně začal obsluhovat více škol a zapojil rodiče, místní samosprávu i policii. Trasa má stanovená místa, kde se mohou rodiny přidat.

Noss Primary School Skotsko – bike bus: pilot začal s menší skupinou a díky zájmu se výrazně rozrostl. Jde o inspiraci pro postup „začít v malém, ověřit trasu a teprve poté rozšiřovat provoz“.

Sam Balto – [přenos zkušeností do Bratislavy](#)

Příklad z Glasgow. Zdroj: [Shawlands Bike Bus](#), Katherine Cory

Další užitečné zdroje informací:

- [Pěšky městem – projekty Pěšky do školy, Bezpečné cesty do školy a metodické materiály](#)
- [MŠMT Edu.cz – Výzva Pěšky do školy a informační materiály](#)
- [Sustrans – aktivní cesta do školy a plánování bezpečné trasy](#)
- [Cycling UK – How to organise a bike bus](#)
- [Active Travel England – School Streets guidance včetně walking bus a bike bus](#)